

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ο.Ε.Φ.
2018 – 2021

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Θεματική Ενότητα:

Αρχές διαχείρισης
ενέργειας

Υλοποίηση δράσης Γ.iii.2 με τίτλο:

Κατάρτιση ελαιοπαραγωγών σε πρακτικές που
συμβάλουν στην βιωσιμότητα του
περιβάλλοντος

Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΕ και την Ελλάδα Καν (ΕΕ) 611/2014 και 615/2014
δράση Γ.iii.2 του εγκεκριμένου προγράμματος με απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ενεργειακή διαχείριση είναι η μέθοδος βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας ενός συστήματος με τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, με άμεσο στόχο τη μείωση της συμμετοχής της ενέργειας στο συνολικό κόστος παραγωγής του τελικού προϊόντος.

- Μείωση λειτουργικού κόστους μέσω των συστηματικών ελέγχων του ενεργειακού κόστους
- Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία
- Βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων
- Αύξηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

- Ενεργειακή αποτίμηση του παραγωγικού εξοπλισμού για λήψη αποφάσεων αντικατάστασης
- Αύξηση αξιοπιστίας και φήμης της επιχείρησης προς τους πελάτες της
- Αύξηση της εμπιστοσύνης των εργαζομένων και του σεβασμού στις ορθές επιχειρηματικές πρακτικές

Για τη διαχείριση της ενέργειας στην ελαιοκαλλιέργεια απαιτούνται δραστηριότητες από τους παραγωγούς που σχετίζονται με:

- τον καθορισμό*
- τον προγραμματισμό και*
- την εκτέλεση της προληπτικής και έκτακτης συντήρησης των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται στην καλλιεργητική περίοδο*

Ακόμη με:

Επισκευές του εξοπλισμού παραγωγής με στόχο τη διασφάλιση της καλής, εύρυθμης και ασφαλούς λειτουργίας των μηχανημάτων καθώς και της εξοικονόμησης ενέργειας ώστε να υλοποιούνται χωρίς προβλήματα οι ποιοτικοί και ποσοτικοί στόχοι της παραγωγής

Ο κλάδος της ελαιοκαλλιέργειας οφείλει να καταστήσει πιο αποδοτικές τις διαδικασίες παραγωγής ώστε :

- να καταναλώνεται λιγότερη ενέργεια
- να υπάρχουν λιγότερα υποπροϊόντα και
- να διαχειρίζονται κατάλληλα τα απόβλητά του

Ο παραγωγός οφείλει να:

- Σκεφτεί την εξοικονόμηση ενέργειας κάθε φορά που αγοράζει εξοπλισμό ή που μετατρέπει ή συντηρεί τον παλιό εξοπλισμό του (τρακτέρ, ψεκαστικό κλπ.)
- Ακολουθεί τις οδηγίες του κατασκευαστή για τη συντήρηση του εξοπλισμού
- Ελέγχει το αρδευτικό του δίκτυο για τυχόν διαρροές και αντικαθιστά τους σωλήνες και τα λάστιχα που παρουσιάζουν φθορά

- Για κάθε δουλειά που κάνει, να σκεφτεί πόση ενέργεια καταναλώνεται (π.χ. λίτρα πετρέλαιο, ηλεκτρικό ρεύμα), προσπαθώντας να μην κάνει σπατάλη.
- Πρέπει να λειτουργεί τα μηχανήματα μόνο όταν είναι απαραίτητο και να μην τα αφήνει να δουλεύουν άσκοπα, καθώς έτσι εξοικονομείται ενέργεια (και χρήματα).
- Πριν την έναρξη της σεζόν και μια φορά το χρόνο να πραγματοποιεί ένα γενικό έλεγχο όλων των μηχανημάτων (τρακτέρ, καλλιεργητές, αλέτρια, ψεκαστικά, λιπασματοδιανομείς) που εμπλέκονται στην παραγωγική διαδικασία για την εξακρίβωση της κατάστασης που βρίσκονται αυτά.

- Όσες επισκευές δε μπορεί να ολοκληρώσει μόνος του, να απευθύνεται σε εξουσιοδοτημένα συνεργεία για την πραγματοποίηση αυτών.
- Να αντικαθιστά τα χαλασμένα μέρη των μηχανημάτων με καινούρια ανταλλακτικά, αλλά και να λαδώνει και να γρασάρει τα μηχανικά μέρη όπου χρειάζεται.
- Να βάφει τα μηχανικά μέρη που έχουν χάσει το χρώμα τους

ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- *Γεωργικοί Ελκυστήρες: Γρασάρισμα των εξαρτημάτων, πλήρωση ελαίου και νερού, φόρτιση μπαταρίας, έλεγχος πίεσης ελαστικών και σφίξιμο των κοχλίων καθώς και έλεγχος των λουριών της μηχανής σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνει ο κατασκευαστής*
- *Καλλιεργητές: Αλλαγή των ινίων αναλόγως της χρήσης τους*
- *Ψεκαστικά: Αλλαγή των φίλτρων και ακροφύσιων (μπεκ) όταν φθείρονται ή καθαρισμός αυτών με χρήση διαλύματος σόδας φαγητού και ξυδιού*

ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- *Αλέτρι: Αλλαγή ινίων και βιδών, γρασάρισμα των ελατήριων*
- *Γενικά: Για τη συντήρηση των παραπάνω μηχανημάτων καθώς και άλλων που έχουν μικρή συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία ακολουθούνται και οι οδηγίες που δίνονται από τον κατασκευαστή*

ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- ❖ *Γεωτρήσεις: Για τις κοινοτικές γεωτρήσεις υπεύθυνος συντήρησης είναι η αντίστοιχη κοινότητα που ορίζει ένα άτομο για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Για τις ιδιοκτήτες γεωτρήσεις υπεύθυνοι είναι οι αντίστοιχοι παραγωγοί και η συντήρηση εντοπίζεται στο γρασάρισμα, πλήρωση ελαίου, έλεγχο για χαλαρωμένα λουριά καθώς και στο σφίξιμο των μπουλονιών της μηχανής. Για τις γεωτρήσεις που είναι ηλεκτροδοτούμενες, σε περίπτωση βλάβης καλείται συνεργείο της Δ.Ε.Η.*

ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- *Αγωγός νερού: Τακτικός προληπτικός έλεγχος και αποκατάσταση βλαβών για την αποφυγή διαρροής νερού (συγκόλληση σε τρύπιες σωλήνες ή αλλαγή αυτών κ.α.)*
- *Στάγδην άρδευση: Αλλαγή ή καθαρισμός φίλτρων και σταλακτήρων σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.*

ΚΤΙΡΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Για τη συντήρηση του κτιριακού εξοπλισμού γίνεται έλεγχος σε ετήσια βάση και διορθώνονται τυχόν προβλήματα.
- Κατά την αγορά μηχανημάτων οι παραγωγοί λειτουργούν με σκεπτικό την όσο το δυνατό μικρότερη δυσμενή επίπτωση που μπορεί να έχει η χρήση τους στη δομή του εδάφους, καθώς και στη διαχείριση της ενέργειας (αγορά μηχανημάτων μικρού όγκου και βάρους συνεπάγεται μικρότερη συμπίεση εδάφους και εξοικονόμηση ενέργειας).

- Η κατανάλωση ενέργειας είναι ένας λιγότερο προφανής, περιβαλλοντικός προβληματισμός, ειδικά για την εντατική ελαιοκαλλιέργεια με τη σχετικά υψηλή χρήση μηχανικής εκσκαφής του εδάφους.
- Υπάρχουν πιο φιλικές προς το περιβάλλον τεχνικές καλλιέργειας, όπως η χρήση των κλαδιών από το κλάδεμα των ελαιόδεντρων ως οργανικό λίπασμα, αντί για τη συνήθη πρακτική της καύσης τους.
- Αυτό επιτρέπει και την περαιτέρω επεξεργασία των αποβλήτων για χρήση ως βιοκαύσιμα.

Κλαδιά, φύλλα, πυρήνας κομποστοποιούνται και αποτελούν:

- *Οικονομική και οικολογική λύση θρέψης των φυτών.*
- *Τρόπο βελτίωσης της γονιμότητας του εδάφους.*
- *Μέσο αξιοποίησης υλικών που στο παρελθόν, είτε δε θεωρούνταν χρήσιμα είτε αποτελούσαν και περιβαλλοντικό κίνδυνο (ρύπανση υδάτων από απορροή αποβλήτων, εκπομπή επικίνδυνων αερίων στην ατμόσφαιρα από καύση κλαδιών, κ.λπ.)*

Ανακύκλωση κλαδεμάτων ως υλικό εδαφοκάλυψης και
θρέψης

Συνήθης πρακτική:

Κάψιμο κλαδιών

- ❖ Εξοικονόμηση ενέργειας επιτυγχάνεται με πρακτική κατά την οποία εφαρμόζεται ο τεμαχισμός των κλαδιών και η απόθεσή αυτών στο έδαφος, ώστε μακροπρόθεσμα να αυξηθεί η οργανική ουσία του εδάφους

Τα υγρά απόβλητα των ελαιοτριβείων (ΥΑΕ) και τα στερεά υπολείμματα παράγονται σε μεγάλες ποσότητες κάθε χρόνο και αποτελούν σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα στη χώρα μας

Συνήθης πρακτική:

Απόρριψή τους σε υδάτινους αποδέκτες όπως κοντινούς χείμαρρους, ξερορέματα, θάλασσες ή λίμνες

- ❖ Με την κατάλληλη επεξεργασία και με προσοχή στον χρόνο και στον τρόπο εναπόθεσης μπορούν να αποτελέσουν μια πηγή οργανικής ουσίας και βελτίωσης του εδάφους καθώς είναι πλούσια σε οργανικό περιεχόμενο, περιέχοντας σημαντικές ποσότητες θρεπτικών συστατικών, μετάλλων και ιχνοστοιχείων.
- ❖ Μπορούν να μετατραπούν σε βιομάζα για την παραγωγή ενέργειας ή να κομποστοποιηθούν για την παραγωγή λιπάσματος

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

Θεματική Ενότητα:

**Αρχές διαχείρισης
ενέργειας**

Εκπόνηση - Υλοποίηση:

AGRON ΑΕ
Γεωπονικές υπηρεσίες

www.agron.gr
Τηλ. Επικοινωνίας 2162002420